

Bilag

Til Kultur- og Fritidsudvalget

Kvoter for digital benyttelse og økonomiske konsekvenser ved kvoteforhøjelse

Det er erfaringsmæssigt vanskeligt at udvikle og markedsføre et digitalt tilbud, der er underlagt store begrænsninger.

I en analyse af lydbogsmarkedet gennemført af firmaet In2Media (Nu Charlie Tango) konkluderes det, at brugerne ønsker indhold ad libitum og on-demand. Firmaet gennemførte i 2017 en brugerundersøgelse for eReolen med over 9.000 besvarelser og konkluderede:

79,3% siger, at de lytter til 3 lydbøger eller mindre om måneden. På trods af dette anser 41,3%, at det er antallet man kan låne, der er det næststørste problem, eReolen står over for.ⁱ

Kvoten skaber altså en psykologisk barriere og påvirker brugertilfredsheden.

I en analyse af et fremtidigt digitalt børnetilbud for biblioteker, når firmaet Hello Great Works en tilsvarende konklusion:

Fjern lånebegrænsningerne på de digitale materialer. De skaber en forbrugsbarriere - og afholder bibliotekarerne fra at anbefale de digitale lån. Børnene opfatter det som konstraintuitivt.ⁱⁱ

Økonomiske konsekvenser ved kvoteforhøjelse

Kvoter for digital benyttelse på eReolen og Filmstriben er med til at regulere forbruget og dermed også de udgifter, der er forbundet med forbruget for bibliotekerne. Dog kan det være svært at udlede den nøjagtige økonomiske konsekvens af kvoterne. Hvor mange bøger og film ville borgerne låne, hvis kvoterne var anderledes eller slet ikke var der?

Det er svært at forudsige konsekvensen af kvoteforhøjelse og særligt svært at isolere effekten fra den generelle stigning i digital benyttelse under corona-krisen. En måde at gøre det på, er at fokusere på antallet af borgere, der udnytter den nuværende kvote fuldt ud.

Filmstriben tilbyder mere detaljeret statistik end tidligere og her ses, at der i april 2020 var 20.018 brugere og heraf 4.019 brugere, der udnyttede hele kvoten på tre lån. Et lån koster gennemsnitligt 16 kr. Hvis denne gruppe af hyppige brugere ville udnytte en kvoteforhøjelse til fx fem lån fuldt ud, ville det give en månedlig merudgift på 128.608 kr. for denne gruppe.

Det er sværere at forudsige den økonomiske konsekvens af en kvoteforøgelse på eReolen, fordi der her er forhandlet rabatter ved stigende forbrug og også anvendes forskellige udlånsmodeller. 36 pct. af eReolens bøger ligger i abonnementsmodeller, hvor der betales én

5. maj 2020

Sagsnummer
2020-0105608

Dokumentnummer
2020-0105608-1

Biblioteksudvikling og
Hovedbiblioteket
Bibliotekssamarbejde
Krystalgade 15
1172 København K

EAN-nummer
5798009780249

fast pris uafhængigt af forbrug. Det giver lavere enhedspriser end afregning efter forbrug.

46 pct. af udlånene på eReolen er abonnementsstitler, som ikke er omfattet af månedlige lånekvoter. Man kan altså låne ubegrænset af bøger, der ligger i abonnementsmodeller i tillæg til det antal, som kvoten tillader. Det betyder i praksis, at få brugere reelt udnytter kvoten fuldt ud samt at kvotens størrelse og udlånsstigninger ikke har samme økonomiske konsekvens, som hvis alle lån blev efter afregnet forbrug.

På eReolen følger udlånskvoterne ikke kalendermånederne, men er bundet op på antallet af samtidige lån for den enkelte borger. Den 4. maj 2020 havde 365 lånere af e-bøger og 464 lånere af lydbøger på eReolen nået kvoten på fem samtidige lån. Set i lyset af, at der i april 2020 var 24.277 brugere på eReolen, er det altså ikke en stor del af brugerne, der udnytter kvoten på eReolen fuldt ud.

Havde kvoten været tre samtidige lån på eReolen i stedet for fem, ville 1.522 lånere af e-bøger og 2.084 lånere af lydbøger have udnyttet kvoten fuldt ud (her inkluderes lånere med tre, fire og fem samtidige lån pr. 4. maj 2020). Et e-bogslån koster gennemsnitligt 13,12 kr. og et lydbogs-lån koster 14,42 kr. Hvis vi antager, at lånere med 3-5 samtidige lån gennemsnitligt vil have fire samtidige lån i juni, så er prisen for fastholdelse af den forhøjede lånekvote for e-bøger 19.969 kr. og for lydbøger 30.051 kr., i alt 50.020 kr.

ⁱ Analyse af udviklingen på lydbogsmarkedet og fremadrettet positioneringsstrategi for eReolen (september 2017): https://www.danskernesdigitalebibliotek.dk/fileadmin/user_upload/DDB/dokumenter/Lydbogsrapport_Rapporten.pdf, side 169

ⁱⁱ Bibliotekernes digitale børnetilbud, Hello Great Works (Juni 2019): https://www.danskernesdigitalebibliotek.dk/fileadmin/user_upload/DDB/Rapporter/Bibliotekernes_digitale_boernetilbud_konceptforslag_og_anbefalinger.pdf, side 61